

ÜDVÖZLŐ SZÓZAT,

MELLYET

BAUER JÁNOS

URNAK

**A KIR. EGYETEMI NYOMDA' BETÜSZEDŐJÉNEK
FÉLSZÁZADOS MUNKÁSSÁGA' MEGÜNNEPLÉSE'
ALKALMÁVAL**

**1844. TÉLELŐ' 8-DIKÁN SZAVALT
EGYIK SZEDŐ TÁRSA.**

I.

Mennél ritkább szerencse ötven esztendő, egy fél századot folytonosan egy Intézetben tölthetni; annál igazságosabb, méltányosabb közös örömünk is, melly minket ma *Bauer János Úr* félszázados munkássága jubileumának megüllésére e kedvderült estélyre összegyűjtött. De, azt tartom, nem csupán e jubileuma aggastyánunknak idézte elő e mai ünnepélyünket; mert már sokan lehettek és lesznek is, egy helyütt ötven és több évekig élők, a nélkül, hogy akár társaiktól előljáróiktól valaha tiszteletet, méltánylást érdemelnének. Jubilarisunkat tehát olly jeles tulajdonságok ékesítik, mellyek neki már régen megszerezték mindnyájunk' szeretetét úgy, hogy ezen jubileumot inkább csak mint kedvező alkalmat ragadtuk meg, neki részvétünket, szeretetünket ünnepélyesen kinyilatkoztatni. Az ő példás munkássága élelmet, szilárd jelleme becsültetést szerzett neki mindenkitől, ki őt valóan megismerte. Valamint pedig a bolygó tűz nem a feléje, hanem előle futót követi, úgy kedves aggastyánunk is leginkább szerény igénytelensége által nyerte meg az őt kísérő közönséges méltánylást és tiszteletet. Melly hogy ne csak szóbeli 's legott elhangzó legyen, olly emlékkal akartuk ma megtisztelni, melly élte' fogytáig maradandó legyen.

II.

An fünfzig Jahre stehst du schon
An Deinem Setzkasten,
Und arbeitest gar rüstig fort
Und willst noch gar nicht rasten.

Du hast wohl in der langen Zeit
Die Kunst zu lieb gewonnen,
Und manches grosse, schöne Werk
Hat Deine Hand begonnen.

Du kennst die Lettern alle wohl,
Die Zeichen wundermächtig -
Aus dunkeln Letternkasten steigt
Oft eine Sonne prächtig!

Du weisst aus Zeichen gross und klein,
Ein Werk wohl zu bereiten -
Weisst Du denn auch, was einzeln wohl
Die Zeichen da bedeuten?

Der Jugend gleicht der Kasten ganz,
So lang er ist sortiret,
Man weiss nicht, bevor er ausgesetzt,
Welch' Ganzes er gebietet.

Steht fest einmal die Form bereit,
Das Ganze ganz gelungen,
So gleicht's der Manneszeit so schön,
Die sich ihr Ziel errungen.

Und werden dann die Lettern
Am Ende abgelegt,
So oft es gleich dem Alter,
Das sich zur Ruh' begeben.

Du aber, alter Genosse!
Willst nicht der Ruhe pflegen,
Willst nicht nach fünfzig Jahren
Ab den Winkelhacken legen.

So bleib' in unserer Mitte,
Als Aeltester von Allen,
Bis Deine Lebensschrift abzulegen
Dem Faktor der Welt wird gefallen!

Und so wollen wir uns vereint, in des Schicksals Walten
Mit Liebe, Kraft und Muth an den Stab der Kunst auch halten;
Dann sei in der Ferne unser schönstes Streben
Nur für die Kunst zu wirken und zu leben,
Damit wir würdig nachahmen unsern edlen Kunstbegründer
Und laut und freudig rufen können:
Heil Guttenberg! Heil dem Erfinder!

III.

Tisztelt Gyülekezet!

Hálás köszönetünket fejezzük ki, hogy öreg társunk félszázados örömnepén megjelenni sziveskedtek, s ez által bebizonyíták, miként a műveltség leghatalmasabb eszköze, a könyvnyomtatás gyakorlói iránt részvétellel, elismeréssel viseltetnek. - Azon bajtársunk, ki ma ez örömnep hőse vala, hasonlít a betűkhöz, mindkettő néma, mégis szól, beszél lelke által, magában véve mindkettő parányi részecske, de viszonyban társaival - fölötte sokat tehet. Nem kell hosszasan vitatnom milly roppant befolyása volt és van a könyvnyomtatásnak az emberiség felvilágosodására, a szabadság, műveltség kifejlődésére, - s én csak a fölött jelentem ki örömem, hogy e szent cél előmozdítását mi is segítjük, s hogy van köztünk olyan, ki e nemes feladatnak már 50 éves gyakorlója. Az isten éltesse még agg bajtársunkat sok ideig, adjon neki erőt, egészséget szép körű munkálatához, s adja az ég, hogy a tisztelt gyülekezet tanuja legyen még sok illy örömnepnek, melly a műveltség, felvilágosodás előmozdítóit némi magasabb önérzetre buzdítja, s fáradozásait nemes irányú méltánylásban részesíti!!

IV.

Fünzig Jahre sind vergangen,
Dass ein Jüngling kam aus Wien,
Wo er Unterricht empfangen;
Er wies auf seine Schrift nur hin;
Gehör und Sprache fehlte ihm,
Doch war im Herzen Biedersinn.
Seit jener Zeit wirkt er beständig
Im königlichen Institut
Als Setzer, nun zwar in die Sechzig,
Doch gut gethan ist's, was er thut.
Stets war er fleissig, treu und emsig,
Voll off'ner, biedrer Redlichkeit,
Geg'n Vorgesetzte unterthänig -
Mit Allen stets in Einigkeit.
Johann Bauer heisst der Mann
Der sich des Glücks heut freuen kann,
Nach einem halben Säculum
Noch frisch zu wirken und mit Ruhm.
Denn Herrn aber lasst uns loben,
Der dieses Fest uns hat gebracht;
Denn Alles kommt ja nur von oben,
Von Gott der Weisheit und der Macht;
In lasst uns preisen immerdar. -
Es lebe hoch der Jubilar!

V.

Tekintetes Nemzetes Elöljáró Urak, Szeretett Sorsosim!

Hadd legyen szabad szót emelnem, lelkem' mélyéből hatalmasan föltorlódót; szót, jelen örömnepünket megüdvözlendőt; és tiszteletest hozzátok Tisztelt Elöljárók! baráti örömszót hozzátok, szeretett bajtársaim! és üdvözlőt ő-hozzája, kinek emlékünnepét megülni összejöttünk, - ritka, örvendetes ünnepély mindnyájunkra nézve, mellyhez hasonlót talán évszázadok' legördülése nem mutathatand föl. Örömmel látjuk, és szívörömmel üdvözljük őt, ki látja, de nem hallja, látja de szóval nem visszonzhatja érzelmeinket; üdvözlöm őt, az egyszerű igénytelenségében teljes méltánylatra érdemes agg bajtársunkat, őt kinek életösvénye fölött 67 évnek sok tekintetben sajnálatos patakja folydogált el; ki élte' tavaszán oda állott egy betű-szekrényhez, az isteni gondviselés-kiszabta tényköréhez, és tehetségeihez képest szerény eszközül szolgálendő a' tudomány' és irodalom' terjesztésére, nem ingyen-élő, hanem hasznos tagja a' köztársaságnak! És ő hivatalának sokaknál nagyobb megerőltetéssel és szorgalommal megfelelt; ő hivatalát megbecsülte, megtisztelte 's a' hazának hasznos polgára lett. Ötvenszer vértette föl a' tél jégpánczéjával mellét szőke Dunánknak, 's földte el a' rétegeket hófátyolával; egy fél évszázad, egy emberélet' roppant része gördült le az ő életéből a' mulandóság' tengerébe; és ő mindenkor ernyedetlen szorgalommal s legpéldásabb magaviseletével járt el szerény hivatalában, 's tetteleg bebizonyította: hogy nem a' hivatal teszi az embert, hanem az ember kölcsönöz fényt működésnek, minden művész tiszteletre méltó és egy sem alacsony rangú, ha értelemmel s szorgalommal eljár kötelességében. Örömmel, teljes szívörömmel üdvözlöm tehát őt, ki egy egész félszázadig hiven és pontosan eljárva állandó buzgósággal és példás szorgalommal fényt kölcsönzött hivatalának. Tudom és tisztos orczáitokról olvasom, tisztelt előljárók és szeretett sorsosim! hogy osztotok örömdüvözetemben. Sőt fogadjátok köszönetemet szívünk' mélyéből tisztelt előljáróink, fogadjátok hálás elismerésünket, hogy magas jelenléteikkel örömnepünket megtisztelni, diszesíteni sziveskedtetek. - És nekünk, szeretett sorsosink! jelen ünnep legyen egyuttal emléke előljáróink' hozzánk való leereszkedő szeretetének, legyen ünnepe az egymás iránti őszinte barátság', bizodalom', testvéries szeretet' erősebb lánczolatának. Lelkeink, szíveink egyben pontosulnak össze, 's őbenne előljáróinkkal együtt az egyszerű érdem, 's hivatalbeli gondosság' méltánylata' koszorúztatásának örömnapiját ünnepeljük. Isten' áldása szálljon testületünkre, s testvéries barátsági indulatainkra, és ő éltesse előljáróinkat, és örömnepünk' agastyánát. Éljenek! Éljen!!

Bleib' noch viele, viele Jahre
An der Seite Deiner Lieben;
Und es segne, schütze, wahre
Er, der Höchste, Dich hienieden -
Reich an Freuden sei Dein Abend!

Namen-Verzeichniss
der Individuen der königl. ung. Univers. Buchdruckerei,
welche diesem Jubilaeumfeste beiwohnten.

B.		L.	
Bähringer Joseph	S.	Lazarovich Demeter	S.
Balogh Johann	S.	Litzenmayer Franz	S.
Bencze Johann	S.	Lukáts Ladislaus	S.
Berr Stephan	D.	M.	
Bodnár Joseph	S.	Machatzka Ferdinand	G.
Brosik Laurenz	D.	Märtz Eduard	D.
C.		Müller Anton	D.
Csader Anton	D.	N.	
Cservinszky Georg	S.	Nagy Carl	S.
Csik Mathias	S.	Nánay Franz	S.
Czinnel Joseph	G.	Nemetz Johann	G.
D.		Nestler Franz	S.
Damisch Anton	D.	P.	
E.		Perczel Franz	S.
Eder Franz	S.	Pfarrer Anton	S.
F.		Pongrácz Franz	D.
Fischer Anton	S.	Prefort Johann	D.
Fischer Johann junior	D.	R.	
Fischer Stephan senior	D.	Remele Franz	S.
Förchtegott Franz	S.	Rippel Stephan	D.
Fürther Julius	S.	Rosnyay Mathias	S.
G.		S.	
Gartner Johann	S.	Sänger Andreas	S.
Girstorfer Joseph	D.	Schmidt Rudolph	G.
H.		Schmidtbauer Franz	D.
Haderer Johann	G.	Schnitzbauer Joseph	G.
Hall Balthasar	S.	Scholtz Ignaz	S.
Hebentanz Franz	S.	Seligmann Stephan	G.
Hegedüs Stephan	S.	Soukup Johann	S.
Holzhauser Johann	S.	Specht Anton	D.
Huber Mathias	G.	Steiner Nicolaus	S.
I.		Strasser Johann	M.
Iselin Daniel	S.	Streibig Johann	S.
K.		Strobel Stephan	D.
Kappler Joseph	D.	Stössel Johann	S.
Károlyi Joseph	S.	Suterell Matthaeus	D.
Keith Carl	D.	T.	
Kern Johann	S.	Tabershoffer Joseph	D.
Kottesovszky Franz	S.	U.	
Kovárik Franz	S.	Unverdorben Franz	D.
Kratzer Georg	D.	W.	
Kraus Mathias	D.	Werbetits Wilhelm	D.
Krestits Elias	S.	Willigmayer Michael	G.
Kunz Anton	D.	Wolff Johann	G.
		Wuits Joseph	G.
		Wurzingen Mathias	D.